
Voor : Bureau Edustandaard
Van : Paul van Capelleveen, gemandateerd opdrachtgever Doorontwikkelen BRON
Datum :
Betreft : Verzoek inbeheername Canonieke informatiemodellen RIO

Toelichting op de toepassing van dit aanmeldformulier

Doel

Op basis van de antwoorden op de vragen in dit aanmeldformulier stelt bureau Edustandaard een advies op. Bij twijfel over de relevantie, het werkingsgebied of kwaliteit kan bureau Edustandaard besluiten een gesprek te voeren met de indiener. Het advies zal aan de indiener aangeboden worden voor een respons en vervolgens aan de Architectuurraad en de Standaardisatieraad worden voorgelegd.

Dit aanmeldformulier kent een *standaard formaat*, zodat de ketenpartijen die aan afspraak in beheer willen brengen, bekend zijn met de vragen en ook de rationale erachter begrijpen. En zodat Architectuurraad, Standaardisatieraad en alle belanghebbende ketenpartijen zich snel en effectief kunnen informeren over hetgeen van belang is met betrekking tot deze nieuwe afspraak. Een belangrijke leidraad voor het advies van Bureau Edustandaard is het document '[Afspraken en handreikingen ten behoeve van ontwikkeling, beheer en implementatie van afspraken in beheer bij Edustandaard](#)', te vinden op de website van Edustandaard.

Doelgroepen:

- **Bureau Edustandaard** beoordeelt op basis van deze vragenlijst in hoeverre aan de criteria is voldaan. Het bureau adviseert hierin de indiener en Standaardisatieraad,
- Andere **standaardisatiewerkgroepen bij Edustandaard** die nu of in de toekomst met deze afspraak te maken zullen krijgen,
- De **Architectuurraad** bewaakt en beoordeelt de samenhang met de andere afspraken (architectuur) die in beheer of geregistreerd zijn bij Edustandaard en brengt hierover advies uit voor de Standaardisatieraad,
- De **Standaardisatieraad** zal op basis van de vragenlijst en de adviezen besluiten om de afspraak al dan niet in beheer te nemen of te laten registreren bij Edustandaard,
- alle **ketenpartijen** die direct of indirect met deze nieuwe afspraak te maken gaan krijgen (informatiepositie, ketentransparantie).

Beheer of registratie

Dit aanmeldformulier wordt in principe gebruikt voor het in beheer laten nemen van een afspraak¹ bij Edustandaard. Alle ketenpartijen verenigd bij Edustandaard hebben zich er ook aan geconformeerd om afspraken tussen partijen die betrekking hebben op uitwisselingen in de ketens, formeel in beheer te brengen bij Edustandaard. Er bestaat ook de mogelijkheid tot registratie van een afspraak, dat is in het algemeen van toepassing op afspraken waar de exacte governance nog moet worden vastgesteld. Vaak is de intentie er wel om het beheer in een later stadium formeel bij Edustandaard onder te brengen.

Let op: Bij het beantwoorden van de vragen graag verwijzingen naar de documentatie opnemen. De antwoorden moeten terug te vinden zijn in de bijbehorende documentatie.

¹ Waar afspraak staat kan ook (informatie)model, begrippenset of architectuur gelezen worden.

De vragen

1. Om welke afspraak gaat het?

1.1. Wat is de naam en laatste wijzigingsdatum?

Naam	datum
Canonieke informatiemodellen RIO	januari 2021

1.2. Geef een overzicht van de bijbehorende documentatie, online en offline.

titel en/of URL	auteur(s)	versienummer	Status
https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/	Analysegroep RIO	januari 2021	vastgesteld

2. Beschrijf de afspraak:

2.1. Waar gaat de afspraak over?

Antwoord	Verwijzing
Het Informatiemodel RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen) beschrijft de onderwijsinstellingen in termen welk onderwijs ze aanbieden, hoe ze het aanbieden, waar ze dat aanbieden in relatie tot de erkenningen en licenties die ze daarvoor hebben gekregen.	https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/registratie-instellingen-en-opleidingen-januari-2021/

2.2. Wat is de aanleiding geweest? (Bijv. wettelijke kaders, een projectdoelstelling of vanuit een bedrijfs- of ketenmissie.)

Antwoord	Verwijzing
zie de URL's	https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/ https://www.rio-onderwijs.nl/

2.3. Wat is het doel?

Antwoord	Verwijzing
zie de URL's	https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/ https://www.rio-onderwijs.nl/

2.3.1. Wat gaat er fout als de afspraak niet geaccepteerd wordt door het veld?

Antwoord	Verwijzing
Tal van (keten)processen en -voorzieningen zijn (of worden) afhankelijk van de objecten die in het RIO-informatiemodel zijn onderkend en die op basis van dat model worden geregistreerd in het RIO register. Die afhankelijkheid leidt in het minst erge geval tot inefficiëntie en in het meest erge geval tot uitval in een ketenproces. Bijv. er zijn een aantal objecten verplicht bij de inschrijving van leerlingen in ROD (Register Onderwijsdeelnemers, de opvolger van BRON). Niet kunnen inschrijven heeft ook effect op processen die voortborduren op de inschrijving zoals bekostiging, toezicht etc.	

2.3.2. Hoe urgent is de afspraak?

Antwoord	Verwijzing
De afspraak gaat de ruggengraat voor tal van onderwijsprocessen en -voorzieningen vormen. In sommige gevallen zullen onderdelen van de afspraak verplicht zijn (bijv. bij de inschrijving in ROD), in andere gevallen wordt het gebruik sterk geadviseerd. De afweging wat te gebruiken en wel of niet verplicht te stellen zal per gebruikscontext bepaald moeten worden.	

2.3.3. Biedt de afspraak een volledige oplossing voor het beoogde doel en de beoogde doelgroep?

Antwoord	Verwijzing
De afspraak biedt een oplossing voor issues die door het onderwijsveld in het kader van het programma SION (2011-2015) zijn geïnventariseerd en bij de start en tijdens de ontwikkeling van de afspraak en implementatie ervan verder per sector is verdiept.	https://www.kennisnet.nl/app/uploads/kennisnet/publicatie/De_juiste_informatie_als_fundament_voor_goed_onderwijs.pdf https://www.rio-onderwijs.nl/voordelen-per-sector

2.4. Wat is het werkingsgebied? (Bijv. onderwijssectoren, organisaties.)

Antwoord	Verwijzing
het gehele onderwijs en alle daarin onderkende processen waarin op de een of andere manier informatie over onderwijsinstellingen een rol speelt. De afspraak is niet beperkt tot bekostigd onderwijs (wel erkend onderwijs, waarbij de erkenning niet altijd door OCW hoeft te zijn afgegeven (denk hierbij bijv. aan het opleidingsaanbod in het kader van de STAP-regeling).	https://www.rio-onderwijs.nl/tijdijslijn

2.5. Wat is het toepassingsgebied? (Bijv. administratieve domein, onderzoek, leermiddelendomein.)

Antwoord	Verwijzing
generieke afspraak die in potentie van toepassing is op alle toepassingsgebieden	

2.6.

Op welke (keten)processen heeft de afspraak betrekking? (Bijv. in- en uitschrijfprocessen tussen instellingen.)

Antwoord	verwijzing
Niet op specifieke ketenprocessen gericht: instellingsinformatie (zowel onderwijsinstelling als onderwijsinstellingen) wordt in vele (keten)processen gebruikt en/of uitgewisseld.	

2.7. Wie is de doelgroep? (Bijv. DUO, onderwijsinstellingen, LAS-systemen, uitgevers.)

Antwoord	Verwijzing
Alle onderwijspartijen: onderwijsinstellingen, publieke uitvoeringsorganisaties, leveranciers van leerling-/studentinformatiesystemen, uitgevers, etc.	

2.7.1. Bestaat de afspraak uit verschillende delen die zich op verschillende doelgroepen richten en zo ja, welke?

Antwoord	Verwijzing
De canonieke modellen kennen een generiek stuk dat voor alle onderwijssectoren geldt en een verdieping per sector (bo, so/vso,vo, mbo, vavo, ho) en ook daarbuiten (ihkv de STAP-regeling)	https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/registratie-instellingen-en-opleidingen-januari-2021/

2.8. Wat is de samenhang van deze afspraak met andere afspraken en standaarden?

2.8.1. Is de afspraak gebaseerd op (afgeleid van of gerelateerd aan) (inter)nationale standaarden en zo ja, welke?

naam standaard + wat is de samenhang	versie	Datum	verwijzing
Waardelijsten RIO-vo, deze afspraak richt zich op de verdere invulling van de RIO informatiemodellen tav een aantal daarin onderkende waardelijsten	elk schooljaar wordt een nieuwe versie vastgesteld en gepubliceerd (uiterlijk in juni van elk jaar)		https://www.edustandaard.nl/standaard_afspraken/waardelijsten-rio-vo/

Waardelijsten RIO-po, idem als voor het vo. Op dit moment nog niet onderdeel van Edustandaard maar nog onderdeel van het programma Doorontwikkelen BRON-po	elk schooljaar wordt een nieuwe versie vastgesteld en gepubliceerd (uiterlijk in juni van elk jaar)		https://www.doorontwikkelen-bron.nl/documenten-rio-po/
--	---	--	---

3. Is de afspraak breed geaccepteerd door de doelgroep?

3.1. Welke partijen en welke personen waren betrokken bij de ontwikkeling?

antwoord	verwijzing
Onderwijsveld, de onderwijsraden en -verenigingen, DUO, OCW, Inspectie van het Onderwijs, SBB, Kennisnet	https://www.rio-onderwijs.nl/contact

3.2. Wie zijn op welke manieren ingelicht over de afspraak? (Bijv. bijeenkomsten, seminars, FAQ's op websites, fora, papers.)

antwoord	verwijzing
speciale RIO werkgroepen, via ketendagen, doorontwikkelen BRON website, canonieke modellen geregistreerd en gepubliceerd op Edustandaard, website RIO-onderwijs, plot- en werksessies met zowel onderwijsinstellingen als leveranciers. Op tactisch niveau via de projectgroep RIO (onderwijsraden, HO-verenigingen, Inspectie, SBB, Studielink, DUO, OCW, Kennisnet)	https://www.doorontwikkelen-bron.nl/rio/ https://www.rio-onderwijs.nl/achtergrond https://www.edustandaard.nl/standaard-afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/

3.3. Zijn er openbare verslagen en/of besluitenlijsten van bijeenkomsten die aantonen dat de afspraak breed is geaccepteerd en zo ja, welke? Verwijs eventueel naar personen waar de betreffende schriftelijke vastleggingen kunnen worden opgevraagd

antwoord	verwijzing
Binnen de programmaorganisatie zijn dat nu: Verslagen van de analysegroep RIO (Brian Dommissie, Kennisnet) Verslagen van de Projectgroep RIO (Wiebe Buising, OCW) rapportages van het Programma Doorontwikkelen BRON (Paul van Capelleveen, OCW) In de beheerfase bij Edustandaard wordt de procesafspraken van Edustandaard hiervoor gevolgd.	

3.4. Zijn er toepassingsvoorbeelden waarin de afspraak al is gebruikt en zo ja, welke?

antwoord	Verwijzing
RIO portaal	https://zakelijk.duo.nl/portaal/zoecken-en-vinden/
Inschrijven en uitwisselen resultaten (ROD) voor vo en mbo (po en ho volgen in 2022)	https://duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/softwareleveranciers/softwareleveranciers-las.jsp https://duo.nl/zakelijk/middelbaar-beroepsonderwijs/softwareleveranciers/softwareleveranciers-las.jsp
Verzuim voor vo en mbo (po volgt in 2022)	https://duo.nl/zakelijk/verzuim/verzuim/informatie-voor-softwareleveranciers.jsp
Centraal aanmelden MBO	https://www.sambo-ict.nl/centraal-aanmelden/
er lopen diverse impactanalyses en voorbereidingen bij ketenpartners om op RIO aan te sluiten waaronder:	

communicatie DUO (voor contactgegevens uit RIO), Inspectie (verrijking voor onderzoek en toezichtprocessen), Kennisnet (aansluiten diverse voorzieningen waaronder OSR, OSO, Entree-federatie, CRM-diensten), Gemeente Amsterdam (diverse afdelingen), SBB (KiesMBO), Edu-k (leermiddelenketen) etc.	
--	--

4. Hoe ziet de implementatie of toepassing van de afspraak eruit?

4.1. Is er een implementatiehandleiding en/of andere implementatieondersteuning beschikbaar en zo ja, welke?

antwoord	Verwijzing
<p>Voor onderwijsinstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelleerhandleidingen voor vo en po (https://www.doorontwikkelen-bron.nl/documenten-rio-po/ en https://www.doorontwikkelen-bron.nl/documenten-rio-vo-2/) - Modelleertool voor vo en po (beschikbaar voorafgaand aan de implementatie, daarna niet meer: https://www.riomodelleertool.nl/Login) - Kennisbank (https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp) <p>Voor leveranciers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DUO heeft een Slack-omgeving voor de implementatie - Maandelijkse technische overleggen 	

4.2. Is er een tool beschikbaar om implementatie van (delen van) de afspraak op correct gebruik te toetsen zo ja, welke? Zo nee, voor welke delen zou dit wel denkbaar zijn?

antwoord	verwijzing
<ul style="list-style-type: none"> - Voor de LAS en SIS leveranciers is voor het uitwisselen met het RIO Register (via webservices) een testomgeving beschikbaar bij DUO - Op de invoer van gegevens door de onderwijsinstellingen (via een LAS/SIS of via een selfservice-scherm) worden er controles uitgevoerd door de registerhouder (DUO) op bepaalde aspecten (bijv. heeft de instelling wel een licentie voor een bepaalde opleiding) of is er in de interface invoerondersteuning (automatische koppeling met het BAG voor juiste locatiegegevens, wel of niet verplichte velden etc.) 	

4.3. Wat is de globale inschatting voor wat de kosten, benodigde tijdsinvestering en/of expertise voor de betrokken partijen zijn voor de implementatie?

antwoord	verwijzing
<p>hangt af van het proces cq voorziening en welke gegevens daarin nodig zijn, hoe vaak ze nodig zijn etc. Ook zal dit per ketenpartner verschillen afhankelijk van hun interne architectuur. Voor de bouw van het RIO register bij DUO en het beheer ervan is dit bij het programma Doorontwikkelen BRON op te vragen. De impact voor LAS of SIS is in principe groot omdat deze systemen vaak de spil vormen van diverse onderwijsprocessen (met de overheid of met andere onderwijspartijen) waarin de gegevens uit RIO (naast de onderwijserkenningen steeds meer ook de gegevens uit de onderwijsinrichting) steeds meer geïntegreerd gaan worden.</p>	

5. Hoe zijn het beheer en de doorontwikkeling geregeld?

5.1. Onder welke samenstelling gaat het beheer vallen? (Bijv. onder een bestaande werkgroep of een nieuw op te richten werkgroep of is er de wens om het beheer bij een werkgroep van Edustandaard te beleggen.)

Antwoord	verwijzing
<p>De huidige ontwikkeling en beheer van de canonieke modellen ligt bij de Analysegroep RIO. Hierin zitten vertegenwoordigers van DUO (diverse afdelingen), Inspectie van het Onderwijs en Kennisnet (namens het onderwijsveld). Deze analysegroep zal voor een deel opgaan in een nieuwe werkgroep onder Edustandaard en uitgebreid worden met andere stakeholders</p>	<p> Beheermodel Canoniek...</p>

<p>zoals LAS/SIS-leveranciers (al of niet via een branchevereniging), betrokkenen bij de STAP-regeling, etc.</p> <p>Bij het bedenken en ontwikkelen van RIO zijn andere partijen naast de genoemde in meer of mindere mate betrokken geweest. Met name de LAS/SIS-leveranciers zijn vanaf het begin van de ontwikkeling betrokken geweest bij de ketendagen, bij technische overleggen etc., uiteraard wel gericht op de implementatie maar issues door hen gemeld hebben wel geleid tot aanpassingen in de canonieke modellen en aanpalende afspraken als dat echt nodig was.</p>	
--	--

5.2. Bij wie kan men terecht voor vragen over beheer, toepassing, doorontwikkeling van de afspraak? (bijv. via info@edustandaard.nl)

Antwoord	Verwijzing
<p>Op dit moment zijn de modellen al geregistreerd via Edustandaard en kunnen vragen/verzoeken etc. over de canonieke modellen via info@edustandaard.nl worden ingebracht.</p> <p>Voor implementatie van RIO zijn er diverse kanalen: https://www.rio-onderwijs.nl/contact</p>	

5.3. Wat is de globale inschatting van wat de kosten, benodigde tijdsinvestering en/of expertise voor de betrokken partijen zijn voor het beheer en doorontwikkeling van de afspraak?

Antwoord	Verwijzing
<ul style="list-style-type: none"> - Hierin moet een onderscheid gemaakt worden tussen de initiële implementatie en het gebruik van de gegevens uit RIO door derden in processen en voorzieningen. Inschatting van implementatie-inspanning is sterk afhankelijk van het proces/voorziening waarin (met name) de RIO-gegevens uit de onderwijsinrichting gebruikt gaan worden ipv of naast de erkenningen. En verder van zaken als: hoe ziet de (software-)architectuur eruit? Gaat het om sleutelgegevens die gaan veranderen of is het extra informatie? Moeten er nieuwe interfaces komen? etc. etc. Maw een bruikbare generieke inschatting is niet te geven. <p>Qua implementatie zijn er grofweg 4 hoofdstromen te onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Initieel gaat het om de kosten van de bouw het RIO register, de selfservice- en raadpleegschermen ("portaal"), de web services tussen LAS/SIS en RIO en de controles op de data aan de kant van DUO en op de aanpassing van de LAS/SIS-systemen bij de leveranciers om RIO data resp. te kunnen aanleveren aan het RIO register en uit het register te kunnen overnemen incl. aanpassingen in de user interface om deze processen te ondersteunen. - Als tweede gaat het om de (wettelijk verplichte) implementatie van de uitwisseling van bepaalde RIO-gegevens met ROD (inwinnen, resultaten, verzuim) wat zowel aan DUO-zijde als aan de zijde van de LAS/SIS-leveranciers leidt tot implementatie-inspanningen. - Ten derde gaat het om het afnemen van RIO-gegevens uit het RIO register rechtstreeks (via een api of bestandslevering) waarbij zowel bij DUO (open data) als bij de afnemer inspanningen verricht moeten worden om resp die ontsluiting te faciliteren dan wel de gegevens op te halen en in de eigen systemen te verwerken. - Ten vierde gaat het om het afnemen van ROD-gegevens verrijkt met nieuwe RIO-gegevens (uit de onderwijsinrichting) tbv de eigen processen. Dit geldt voor diverse afnemers waaronder de Inspectie, SBB, Vensters, gemeenten. Al deze partijen moeten in hun informatiehuishouding zaken wijzigen. Vanuit DUO (IP) moet gezorgd worden voor nieuwe dataleveringen. <p>Voor de onderwijsinstellingen geldt dat zij initieel moeten nadenken over hoe zij hun onderwijsinrichting willen vormgeven (en die relateren aan de erkenningen)</p>	

<p>en die uitwerking dan ook initieel moeten gaan registreren. Vooral het nadenken over de gewenste indeling en het afstemmen met de rest van de organisatie, kan bij grote instellingen en/of instellingen met een complexe inrichting best veel tijd in beslag nemen, maar loont wel als RIO eenmaal in productie is. Het daadwerkelijk invoeren is als er goed is nagedacht geen heel grote klus. Na eerste registratie, is het belangrijk om het goed bij te houden. In de interne procedures moet actualisatie van RIO een logische stap zijn bijv. bij een fusie, een beëindiging van het gebruik van een bepaalde onderwijslocatie, bij veranderingen in het aanbod etc..</p>	
--	--

6. Hoe ziet de geschiedenis en toekomst van de afspraak eruit?

6.1. Wat is de **roadmap** m.b.t. de doorontwikkeling van de afspraak? (bijvoorbeeld kunnen andere toepassingsgebieden en sectoren worden voorzien)

antwoord	verwijzing
<ul style="list-style-type: none"> - In 2021/2022 worden de canonieke informatiemodellen voor ho en voor STAP afgerond en in beheer genomen. Dit valt nog onder de verantwoordelijkheid van het programma Doorontwikkelen BRON en onder het programma dat de STAP-regeling implementeert. De reden dat de canonieke modellen tot nu toe wel gepubliceerd werden op Edustandaard maar niet in beheer werden gebracht was dat er door ervaringen met implementatie in de sectoren er behoefte was aan een kort en snel wijzigingsproces dat binnen de projectorganisatie werd geregeld. - Bij overdracht naar Edustandaard (als alle sectoren zijn aangesloten) zou er sprake moeten zijn van een stabiele situatie waarbij hooguit 1 keer per jaar een nieuwe versie nodig is. Wijzigingen kunnen voortkomen uit: <ul style="list-style-type: none"> - In de beheerfase zal uit het gebruik van RIO (zowel in het beheer van de gegevens door de onderwijsinstellingen en door Voorzieningsplanning DUO, als bij de afname van de gegevens door andere partijen) wensen en wijzigingsverzoeken kunnen komen. Die kunnen voor een sector gelden of sectoroverstijgend zijn. - Wetswijzigingen kunnen impact hebben op de canonieke modellen. - Ontwikkelingen als integrale kindcentra (IKC), onderwijsbegeleiding en nieuwe vormen van onderwijs (doorlopende leerlijnen) kunnen leiden tot aanpassingen/uitbreidingen van de informatiemodellen. 	<p>https://www.rio-onderwijs.nl/tijdlijn https://www.edustandaard.nl/standaard-afspraken/registratie-instellingen-en-opleidingen-rio/registratie-instellingen-en-opleidingen-januari-2021/</p>

6.2. Wat is de roadmap m.b.t. de **implementatie** van de afspraak?

Antwoord	verwijzing
<ul style="list-style-type: none"> - RIO is reeds in het register RIO geïmplementeerd en voor het vo en mbo ook volledig gevuld. In 2021 volgt het po en in 2021/2022 het ho. In 2021/2022 wordt ook het opleidingsaanbod ihkv de STAP-regeling geïmplementeerd. - In 2020 is een project Datakwaliteit RIO en ROD gestart dat moet leiden in 2021 tot een PDCA-cyclus ondersteund door methoden, technieken en procesafspraken om de kwaliteit van gegevens in RIO (en ROD) te monitoren en te verbeteren. - Afnemen van de gegevens in welke vorm dan ook (zie 5.3) is een ongoing proces en zal leiden tot telkens weer nieuwe implementaties aan de kant van de afnemers. Aan de kant van de registerhouder zal ingezet worden op een aantal generieke interfaces die deze afname ondersteunen, zodanig opgezet dat dit niet voortdurend tot nieuwe implementatie-inspanningen zal hoeven te leiden, maar vnl. beheer- en onderhoudinspanningen op die interfaces. 	

7. Welke copyrights en andere voorwaarden zijn van toepassing op de afspraak?

7.1. Kan het intellectuele eigendom - m.b.t. mogelijk aanwezige patenten - van de afspraak onherroepelijk op een royalty-free basis aan Edustandaard ter beschikking worden gesteld?

Antwoord	verwijzing
nvt	

7.2. Is het voor een ieder mogelijk om de afspraak (inclusief alle bijbehorende documentatie) te kopiëren, beschikbaar te stellen en te (her)gebruiken om niet?

Antwoord	verwijzing
Kopiëren voor eigen gebruik is geen probleem. Ter beschikking stellen aan derden is niet gewenst, omdat mogelijk er dan verouderde versies van de afspraak in omloop worden gebracht. Een verwijzing naar Edustandaard waar de meest actuele versie is gepubliceerd is preferabel.	